

'Zevenduizend Eiken' door Sara Baume

Sara Baume (1984) groeide op in Cork, ging naar de kunstacademie en studeerde 'creative writing'. In haar korte schrijfcarière is ze al zesmaal bekroond. Haar debuutroman *Stommelen stampen slaan* stond op de shortlist van de Costa First Novel Award. *Zevenduizend eiken*, haar tweede roman, is ook zeer goed ontvangen.

Zevenduizend eiken is een roman over Frankie een jonge kunstenares, wie het leven in de grote stad angst aanjaagt. Zij trekt zich terug in een vervallen bungalow van haar overleden Oma. Haar kleine wereld valt stukje bij beetje uit elkaar, door gebrek aan zelfvertrouwen, vermoeidheid en zinloosheid. Het lijkt daarom passend dat de dieren erin ook doodgaan. Ze besluit om een foto te maken van een dood roodborstje. Misschien de eerste van een serie over hoe langzaam alles doodgaat.

Frankie blikt zo nu en dan terug naar haar kindertijd, haar overgevoeligheid en schrikreacties, de talloze gedachten spoken in haar hoofd. Het begon met angst voor drie schakelaars, bang dat ze er een vergeten was om uit te doen. Daarna bij het kijken van een film *"Encounters at the End of the World"*, een documentaire van Werner Herzog over de Zuidpool waarbij de camera inzoomt op een pinguïn, schrok zij van een opmerking. Een ornitoloog vertelt dat het dikwijls voorkomt dat een enkel lid van de kolonie krankzinnig wordt en zich dan afscheidt van de groep. Frankie vraagt zich af of haar depressieve buien veroorzaakt zijn door de krankzinnige pinguïnen. Haar conclusie is dat de wereld niet eerlijk in elkaar zit.

Frankie en Jane vonden hun oma geweldig en iedere jaar maakten zij uitstapjes en de zusjes verheugden zich daar altijd op.

Ontroerend hoe zij de voorwerpen van haar overleden Oma koestert en zich neerlegt op het dikke groene tapijt. Zij mist haar Oma en verwacht nog elk moment dat zij binnenkomt, zij is bang om haar geest te vestoren. Toen zij studente aan de kunstacademie was en soms verdwaald was, wist zij niet meer wie ze was. Vanaf haar kindertijd had Frankie al een soort wijsje in haar hoofd die ze in ongemakkelijke situaties inzette: *"ik wil naar huis, ik wil naar huis"*. Zij dreunt een kunstwerk op om zichzelf in de op hol geslagen gedachten een schuilplaats te geven. Dat wekte mijn belangstelling en ik ontdekte kunst op een andere manier zoals: kunst is iets wat nog niet eerder gemaakt is, zelf betekenis creëren, alles wat niet te verklaren valt is kunst. Haar dagen vult Frankie met pogingen tot lezen, radio luisteren en televisie kijken. Ze ziet een programma, waarin het een soort hype is geworden dat mensen, ook beroemde mensen, zelfs een miljardair vertellen over hun depressies. Het lijkt eerder regel om over psychische problemen in het openbaar te praten dan uitzondering. Het slot van het verhaal is boeiend. Frankie ziet een weerspiegeling van een wit gezicht in het raam, verliest de realiteit, schrikt en gaat er als een haas vandoor. Ze fotografeert de dieren in de natuur om de cyclus van leven en dood, om te begrijpen hoe zij verder kan met haar leven.

Sara Baume beschrijft indringend een jonge vrouw met menselijke dwangneuroses, paniekaanvallen, angststoornissen en paranoïde waanbeelden. Zij voelt zich te kort schieten naar anderen toe, zij liegt tegen haar moeder, en wil dat afleren. Zij gedraagt zich vaak asociaal en stug, heeft aandacht voor leven in een rauwe vorm. In *Zevenduizend eiken* wordt verwezen naar een aantal beeldende kunstwerken van allerlei verschillende kunstenaars uit verschillende tijdperken. De gegevens zijn de interpretatie van Frankie.

Uitgeverij   Querido, 2018
Pagina's   288
Vertaald   uit het Engels door Lette de Vos (*A line made by walking*)
ISBN   978 9021 404 844

Recensie door Anneke Balk, april 2018

April (openings)nieuws

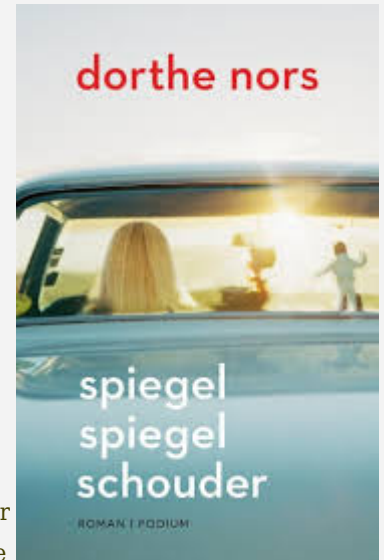
Beste leensters en andere belangstellenden,

Deze maand weinig inleiding, maar gewoon een heleboel nieuwe boektitels van de afgelopen tijd, en een biografie, geschreven door *Aukje Holtrop*, over de Nederlandse schrijfster **Henriëtte van Eyk**. Ze is al bijna vergeten, er is niets meer van haar in druk, maar wij hebben in de vrouwenbibliotheek nog 7 titels van haar staan. In de jaren dertig, veertig, vijftig en zestig van de 20e eeuw was Henriëtte van Eyk een schrijfster die de ene bestseller na de andere schreef. Ze was een intrigerende vrouw, die 'uit fatsoen', zoals ze zei, in de Tweede Wereldoorlog in het verzet zat en daar belangrijk en moedig werk verrichtte. Ze voorzag de leden van het Kunstenaarsverzet van geld en eten. Vier mannen hebben haar leven bepaald. Haar dierbare vader, directeur van een handelshuis in Amsterdam, ging door malversaties failliet, waarna hij met zijn schoonmoeder uit Nederland en uit Jets leven verdween. Haar broer Bert werd hoogleraar scheikunde, was travestiet en eindigde tragisch. Jean de Nève werd haar eerste man, een avonturier, schrijver en onverschrokken verzetsheld, die volkomen gebroken uit een Duits concentratiekamp terugkwam. Ten slotte was er haar grote liefde, Simon Vestdijk, de schrijver die hopeloos verliefd op haar raakte maar haar uiteindelijk in de steek liet.

Onlangs uitgebrachte titels

- In **Spiegel, spiegel, schouder** schetst de Deense schrijfster *Dorte Nors* de herkenbare situaties van een vrouw die ondanks alle tegenslag probeert iets van het leven te maken. Ze voelt zich eenzaam in de grote stad, hunkert naar vrijheid en haar leven kan wel wat richting gebruiken. De roman laat zien hoe mensen in de stad langs elkaar heen leven maar dat het op het platteland ook niet koek en ei is. "...misschien niet voor iedereen geschikt, ...wel een heel fijn boek. Een intieme roman die op een kleine manier groots is verteld. Genieten van begin tot eind."

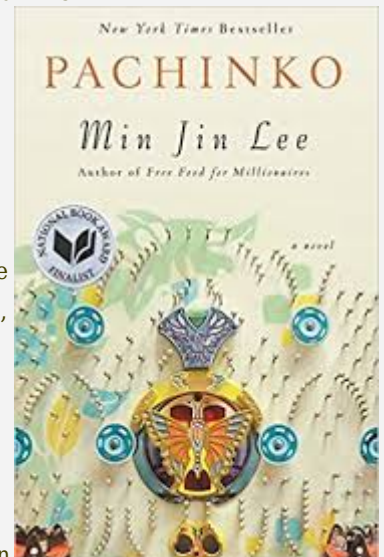

- In **Zeven-duizend Eiken** van *Sara Baume* lijdt een 25-jarige Ierse kunststudente aan een depressie. Ze is haar werk in een kunstgalerie in Dublin ontvlucht en woont zolang in een vervallen bungalow op het platteland. Ze probeert hier haar leven weer op de rails te krijgen, maar ze stort volkomen in en huilt voortdurend. Toch begint ze ook met een speciaal project: het fotograferen van dode dieren die ze buiten tijdens haar eenzame wandelingen tegenkomt. Het geeft haar houvast en inzicht in de cyclus van leven en dood. Ook test ze geregeld haar kennis van kunst aan de hand van objecten van verschillende kunstenaars, die in de tekst van het boek zijn opgenomen.

- **Pachinko** van de Zuid-Koreaanse schrijfster *Min Jin Lee* is een grootse kroniek van een uitzonderlijke Koreaanse familie, verbannen uit hun thuisland Korea. Het begint in 1900, Sunja, de veelgeprezen dochter van een arme maar trotse visser, valt voor een rijke

vreemdeling aan de kust van haar geboortedorp. Hij belooft haar gouden bergen, maar wanneer ze zwanger wordt en ontdekt dat haar minnaar elders een gezin heeft, weigert ze zijn geld en bescherming. In plaats daarvan accepteert ze de hand van een jonge dominee, die haar meeneemt naar Japan. Sunja's beslissing om haar geboorteland de rug toe te keren en de machtige vader van haar zoon af te wijzen, zet een reeks gebeurtenissen in gang die nog generaties lang na-echoot.

- **Het begin van de lente** van de Britse *Penelope Fitzgerald* is geschreven in 1988 en nu bij uitgeverij Karmijn voor het eerst vertaald verschenen. Het speelt af zich in 1913, Moskou maakt zich op voor het begin van de lente. Er zit verandering in de lucht, en nergens is dat duidelijker te merken dan in het huis van een Engelse drukker. Zijn vrouw heeft van de ene op de andere dag de trein terug naar Engeland genomen. Zomaar, zonder uitleg. De drukker is compleet van slag; hij moet nu alleen voor hun drie kinderen zorgen. Maar dan komt een betoverend, mysterieus meisje van het platteland in zijn leven. Wat voert zij in haar schild? En welke rol speelt de boekhouder, die haar bij hem aanbeveelt? Ook blijft de vraag knagen waarom zijn vrouw is weggegaan en of ze elkaar ooit terug zullen zien.

- In **De trooster** van *Esther Gerritsen* wordt geheel tegen de regels van het klooster in wordt een nieuwe gast opgevangen door de conciërge. Die stelt zich aanvankelijk, bewust van de hiërarchie binnen de orde, terughoudend op. Maar gaandeweg groeit er een verstandhouding tussen de gelovige conciërge en de gast die een misdaad op zijn geweten heeft. Jacob verliest zich in de aandacht die hij krijgt en is bereid ver te gaan om de vriendschap te behouden. Het verhaal van de conciërge loopt parallel aan het lijdensverhaal van Christus.

- **Lief van je** is de 2e roman van antropologe en schrijfster van fictie en non fictie *Roanne van Voorst* en gaat over een meisje dat een beetje de weg kwijt lijkt te zijn, verdwaald in haar eigen leven. O.a. omdat het niet goed gaat tijdens haar studie - ze verzuimt veel - en vanwege een gevoel van leegte dat ze ervaart - meldt ze zich aan voor een opleiding bij het leger. Na het afronden van deze opleiding wordt ze voor een missie uitgezonden naar Syrië. Tijdens die missie ziet en hoort ze veel, teveel eigenlijk, waardoor ze bij terugkomst in Nederland emotioneel vastloopt en psychische problemen krijgt. Maar, zijn deze problemen alleen te wijten aan haar uitzending? (bron: een bol-recensie)

- **Wie weet** van *Jannah Loontjens* speelt in Amsterdam, op de avond voor de grote protestmars ter nagedachtenis aan de

slachtoffers van de aanslag op Charlie Hebdo. Zes vrienden en familieleden dineren bij Paul in zijn chique huis. Het lijkt een vrolijk diner, maar ondertussen gaat het er hard aan toe; steken onder water, beschuldigingen en menings-verschillen domineren de gesprekken. Alle zeven worstelen ze met zorgen die deze tijd met zich meebrengt. Onder het sociale drama broeit de grotere wereldpolitiek. Onze samenleving wordt een spiegel voorgehouden.

- In **Gebrek is een groot woord** vertelt *Nina Polak* over een jonge vrouw die na zeven jaar als matroos zeilen over de zeeën weer in het tuinhuis mag verblijven van een bevriende familie vlakbij het Vondelpark. Daar kreeg ze destijds onderdak na de dood van haar moeder, haar enige opvoeder. Zeven jaar later kan een goed moment zijn om een en ander opnieuw te wegen. Op het jacht voelde ze zich thuis, maar terug op het vasteland kun je pas ontdekken of dat bodemloze dobberen niet vooral een vlucht is geweest. (bron: de Volkskrant)

- **Slapend Rijk** van *Franca Treur* bevat 37 korte psychologische verhalen en begint met met een "Zolang ik bemind word, kan mij niets gebeuren". Ze weet in gemiddeld 2 pagina's een mix aan gevoelens op te roepen, van medelijden en plaatsvervangende schaamte tot sympathie en herkenning. Iedereen probeert wel eens onhandig indruk op iemand te maken. Olivia Ettema heeft de verhalen geïllustreerd, waardoor ze extra tot leven komen.

- Voor haar debuutroman **Slapende tijgers** liet *Astrid Panis* zich inspireren door de kleurrijke geschiedenis van de verdwenen Gentse Zoo en haar liefde voor de stad Gent. Haar uitgangspunt is dat wij zebra's, olifanten en tijgers nodig hebben om ons kanten van het leven te laten zien die wij in ons drukke betaan over het hoofd zien. De liefde begint als de verteller 6 jaar oud is en de dierentuin bezoekt als afleiding na het dodelijk ongeluk van een buurjongen.

- In **Vreemdelingen met dezelfde droom** vertelt de Canadese *Alison Pick* het verhaal van enkele Joodse pioniers, twee jonge vrouwen en een oudere man, die de pogroms ontvluchten en een kibboets stichten op een stuk land dat later de staat Israël zal worden. Hun vallei blijkt echter al door een ander volk bewoond te worden. Idealisme slaat al snel om in pragmatisme en de utopische droom wordt verscheurd door menselijke verwickelingen. Alison Pick schept bijzondere personages die, achtervolgd door geesten uit het verleden, gebukt gaan onder ondraaglijke geheimen en uiteindelijk ondanks sprankjes liefde en hoop toch uitgeput raken door tegenslagen en menselijke zwakheid.

- In **De draaideur** schrijft *Katja de Lange-Müller* over een vrouw die jarenlang wereldwijd werkte voor internationale hulporganisaties, tot ze in Nicaragua leeftijdsontslag kreeg in de vorm van een vliegticket naar haar geboorteland, Oost-Duitsland. Na een dienstbaar leven is ze nu alleen en heeft niemand haar meer nodig. Op het vliegveld maakt ze, almaar rokend, de balans op door passanten herinneringen bij haar te laten oproepen die even grappig als wrang zijn. De schrijfster put uit eigen ervaringen; als dissidente dochter van een hoge DDR-politica mocht ze niet studeren, had allerlei baantjes en werd zelfs naar Mongolië gestuurd. (bron: VPRO boeken)

- **De dag van de doden** is het 8e en laatste deel van de thriller-serie over psychoanalytica Frieda Klein van Nicci French. Frieda Klein wordt al 8 jaar achtervolgd door haar aartsvijand Dean Reeve en gaat nu voor het laatste de confrontatie met hem aan, slechts één van hen kan dit overleven. Het politieonderzoek naar een seriemoordenaar in Londen loopt vast, de dader speelt een spel. Elk lijk dient als boodschap voor de ondergedoken psychoanalytica.

Poëzie

- **Habitus** is de titel van de eerste, maar veelgeprezen dichtbundel van *Randa Fabias (Curaçao, 1983)*. Ze schrijft al jarenlang gedichten. In de bij vlagen donkere, feministische, onverschrokken en existentialistische gedichten vraagt een vrouw zich af wat 'thuis' is. Ze zijn zowel heel persoonlijk als tot stellingname dwingend.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten

- Op 13 april is in de Stadsschouwburg (Utrecht) de toneelbewerking te zien van **Vele hemels boven de zevende** van *Griet Op de Beeck*. In haar roman uit 2014 laat de Vlaamse schrijfster vijf personages hun verhaal vertellen. Ze proberen allemaal hun weg zoeken in een complexe emotionele context en zich te bevrijden van de pijn in hun leven. Op het toneel kunnen de acteurs ook laten zien wat niet geschreven is, wat tussen de zinnen en achter de woorden verscholen ligt. In april en mei wordt het stuk in veel theaters door het land uitgevoerd (zie speellijst). Meer

info: https://www.stadsschouwburg-utrecht.nl/programma/7293/Henriette_Tol_Peter_Bolhuis_e_a_Vele_hemels_boven_de_zevende/ en <http://www.bostheaterproducties.nl/default.asp?keuze=producties&productie=304&sub=speellijst&archief=&season=>

- Op 28 april speelt eveneens de stadsschouwburg de toneelbewerking van **Vergeef ons** van de Amerikaanse schrijfster *A.M. Homes*. De roman uit 2012 draait om de levens van twee Joodse broers en begint met een traditioneel Thanksgiving-

diner waar schoonzus haar zwager in de keuken op de mond kust. Dat is het begin van een reeks desastreuze gebeurtenissen: een auto ongeluk, een affaire waarna manlief schoonzus de hersens inslaat etc. Alle personages liggen flink met zichzelf overhoop. Het toneelstuk laat iemand zien die zichzelf is verloren en ook weer teruggevonden, en de kracht van persoonlijke verandering. Meer

info: https://www.stadsschouwburg-utrecht.nl/programma/7331/Toneelhuis_en_Toneelgroep_Amsterdam/Vergeef_ons/
Bovenstaande toneelstukken vallen in de categorie 'boekenvoorstellingen'. Als je het gelijknamige boek aan de kassa laat zien, ontvang je een tegoedbon t.w.v. € 5.

- Op 29 april houdt Marian van Caspel in Podium Oost (Utrecht) een lezing over het leven en werk van de joods-Duitse kunstenares **Charlotte Salomon** (1917-1943). Vanwege haar 100e geboortedag waren in het Joods Historisch museum de 800 gouaches van haar imposante kunstwerk 'Leven? of Theater?' tentoongesteld, de weerslag van haar roerige familiegeschiedenis. Meer

info: <https://www.podiumoostutrecht.nl/2018/03/08/29-april-lezing-charlotte-salomon-door-marian-van-caspel/>

- Op zaterdag 14 april kun je de dag literair beginnen bij boekhandel Savannah Bay, **Ontbijt met schrijvers**. Ze komen voorlezen voor uit hun nieuwste romans. *Marieke Lucas Rijneveld* werd bekend als dichteres met *Kalfsvlies* en zal voorlezen uit haar prozadebuut *De avond is ongemak*. *Nina Polak* schrijft fictie en non fictie, haar nieuwe roman heet *Gebrek is een groot woord*. *Renee van Marissing* schrijft o.a. hoorspelen en haar nieuwste roman is haar derde, *Parttime astronaut*. Meer info: <http://www.savannahbay.nl/index.php?pageid=7>

- Op 8 april opent in Rijksmuseum Twenthe de tentoonstelling **Paula Modersohn-Becker: tussen Worpswede en Parijs**, over de Duitse kunstenares en de internationale invloeden op haar werk. Als ze 24 jaar is, vestigt ze zich in de kunstenaarskolonie Worpswede, bij Bremen. Haar opvattingen over kunst wijken sterk af van die van de andere kunstenaars in het dorp en ze reist een aantal keer voor langere tijd naar Parijs om zich te verdiepen in de meest vooruitstrevende kunst van haar tijd. Op 31-jarige leeftijd bevalt ze van een dochter, in het kraambed sterft ze. Tijdens het Nazi-regime werd haar kunst 'entartet' verklaard en daarom werd helaas veel vernietigd. Meer

info: <https://www.rijksmuseumtwenthe.nl/content/2123/nl/paula-modersohn-becker-tussen-worpswede-en-parijs>

- Museum Voorlinden presenteert t/m 21 mei **Where do I begin**, een tentoonstelling over het werk van de veelzijdige Indiase kunstenares **Shilpa Gupta**. Grenzen fascineren haar, in de breedste zin van het woord. Van geografische en politieke grenzen tot meer sociale en persoonlijke grenzen. Ze is geïnteresseerd in de manier waarop we naar anderen kijken, hoe we naar onszelf kijken en hoe we onszelf definiëren. In en om het museum zal een selectie te zien zijn van haar werken. Meer info: <http://www.voorlinden.nl/tentoonstelling/shilpa-gupta-begin/>

Bibliotheek-nieuws

- Op zaterdag 10 maart is door vrijwilligers via nldoet de jaarlijkse voorjaars schoonmaak van alle boeken en kasten grotendeels gedaan. Ook de tuin kreeg een fleurige opknopbeurt. Dank aan iedereen die heeft meegeholpen, wij zijn er heel blij mee! Tijdens de lunch is Suzan van Dijk van het Huygens Instituut komen vertellen over een voortgaand project rond schrijfsters uit de 19e eeuw waar ze lezers van vrouwenbibliotheek evt ook bij wilde betrekken. Daarna heeft ze rondgekeken naar boeken in onze collectie uit die tijd en zich afgevraagd of het leuk zou zijn om die boeken weer eens te gaan lezen en te bekijken wat de waarde ervan voor ons nu is.

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Een zachte hand van Leila Slimani, *Pleidooi voor de rechten van de vrouw* van Mary Wollstonecraft, *Stille grond* van Sanneke van Hassel, *Zoals ik jou ken, ken jij mij* van Yvonne Keuls, *Wie weet* van Jannah Loontjens, *Het begin van de lente* van Penelope Fitzgerald.

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/03/06/donker-woud-door-nicole-krauss/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/03/13/bibeb-biechtmoeder-van-nederland-door-adinda-akkermans-en-roos-menkhorst/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/03/19/rolien-en-ralien-door-josepha-mendels/>

De leenbijdrage voor 2018 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent o.v.v. naam en 'leenbijdrage 2018'. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen

kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website. Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 2 april 2018